

Ι Σ Π Α Ν Ι Α

Ἡ Οἰκία τοῦ Πιλάτου, κατεχομένη ὑπὸ τῆς οἰκογενείας Μεδίνα-Καίλη, εἶνε, μετὰ τὸ Ἀλκαζάρ, τὸ ὠραιότερον μνημεῖον τῆς ἀραβικῆς ἀρχιτεκτονικῆς ὅπερ ὑπάρχει ἐν Σεβίλλῃ. Τῇ ἐδόθη δὲ ἡ ὄνομασία τῆς Οἰκίας τοῦ Πιλάτου, διότι ὁ θεμελιωτὴς αὐτῆς Δὸν Ἑρρίκος δὲ Ριβέρα, πρῶτος Μαρκήσιος τῆς Ταρίφας, τὴν κατεσκεύασεν, ὡς διηγούνται, κατὰ μίμησιν τῆς οἰκίας τοῦ Ρωμαίου πραίτωρος, τὴν ὅποιαν εἶχεν ἰδῆ εἰς τὴν Ἱερουσαλήμ, ὅπου εἶχε μεταβῆ διὰ νὰ προσκυνήσῃ.

Ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις τοῦ κτιρίου εἶνε μετρία, ἡ ἐσωτερικὴ θαυμασία. Κατ' ἀρχὰς εἰσέρχεσθε εἰς ἓν προαύλιον, ἐπίσης ὠραῖον ὡς τὸ τοῦ Ἀλκαζάρ, περιβαλλόμενον ὑπὸ διπλῆς σειρᾶς τόξων ὑποστηριζομένων ὑπὸ κομφῶν μαρμαρίνων στύλων, οἵτινες σχηματίζουν δύο ἐλαφροτάτας στοάς, τὴν μίαν ἐπὶ τῆς ἄλλης, καὶ τόσον λεπτάς, ὥστε φοβεῖσθε μὴ εἰς τὴν πρώτην πνοὴν τοῦ ἀνέμου κρημνισθῶσιν. Ἐν τῷ μέσῳ ὑπάρχει κομψοτάτη κρήνη, βασταζομένη ὑπὸ τεσσάρων μαρμαρίνων δελφίνων καὶ φέρουσα ἐπὶ τῆς κορυφῆς μίαν κεφαλὴν Ἰανού. Οἱ τοῖχοι κοσμοῦνται εἰς τὸ κατώτερον αὐτῶν μέρος ὑπὸ στιλπνῶν μωσαϊκῶν, εἰς δὲ τὸ ἀνώτερον ὑπὸ παντός εἶδους ἰδιόρρυθμων ἀραβουργημάτων, ἐδῶ δὲ καὶ ἐκεῖ ὑπάρχουν ὠραιότατοι σκηοί, περιέχοντες προτομάς ρωμαίων αὐτοκρατόρων. Εἰς τὰς τέσσαρας γωνίας τοῦ προαυλίου ἐγείρονται τέσσαρα κολοσσαῖα ἀγαλματα.

Αἱ αἰθούσαι εἶνε ἀντάξιαί τοῦ προαυλίου. Αἱ ὀροφαί, αἱ θύραι, οἱ τοῖχοι εἶνε γεγλυμένοι, κεντημένοι μετ' ἀξιοθαυμάστου τέχνης, λεπτότητος καὶ χάριτος. Ἐντὸς παλαιοῦ τινος παρεκκλησίου, ρυθμοῦ γοθικοῦ ἀναμιξ καὶ ἀραβικοῦ, σχήματος δὲ κομψοτάτου, φυλάσσεται μικρὸς τις στῦλος, ὀλίγον τι ὑψηλότερος τῶν τριῶν ποδῶν, δωρηθεὶς ὑπὸ Πίου τοῦ Ε' εἰς ἓνα τῶν ἀπογόνων τοῦ κτίτορος τοῦ παλατιοῦ, τότε ἀντιβασιλέα τῆς Νεαπόλεως, ὡς δὲ διηγεῖται ἡ παράδοσις, εἰς τὸν στῦλον τοῦτον περιδέθη ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ νὰ φραγγελωθῇ, τοῦθ' ὅπερ, ἂν εἶνε ἀληθές, ἀποδεικνύει ὅτι ὁ Πίος Ε' δὲν εἶχεν οὔτε ὡς κόκκον συνάπειως πίστιν, διότι ἄλλως δὲν θὰ διέπραττε, τόσον ἐλαφρῶς, τὸν ἀκατονόμαστον σολοικισμόν νὰ στερηθῇ τούτου καὶ νὰ τὸν δωρήσῃ εἰς τὸν πρῶτον τυχόντα.

Ὀλόκληρον τὸ παλάτιον εἶνε ἐγκατεσπαρμένον ἀπὸ ἱερὰς ἀναμνήσεως. Εἰς τὸ πρῶτον πάτωμα ὁ φύλαξ σὺς δεικνύει ἐν παράθυρον ἀντιστοιχοῦν πρὸς ἐκεῖνο, παρὰ τῇ ὁποίᾳ ἐκάθητο ὁ ἅγιος Πέτρος ὅταν ἀπηνήθη τὸν Ἰησοῦν, καὶ τὴν θυρίδα ἀπὸ τὴν ὁποίαν ἡ παιδίσκη τὸν ἀνεγνώρισεν. Ἀπὸ τὴν ὁδὸν φαίνεται ἄλλο παράθυρον μετὰ μικροῦ λιθίνου δώματος, κατέχον ἀκριβῶς τὴν θέσιν ἐκείνου, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ὁ Ἰησοῦς ἐπεδείχθη εἰς τὸν λαὸν μετὰ τὸν ἀκάνθινον στέφανον.

Ὁ κήπος εἶνε πλήρης συντριμμάτων ἀρχαίων ἀγαλμάτων,

κομισθέντων ἐξ Ἰταλίας ὑπὸ τοῦ ἰδίου ἐκείνου Δὸν Πέτρου Ἀφάν δὲ Ριβέρα, ἀντιβασιλέως τῆς Νεαπόλεως.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων μύθων τοὺς ὁποίους διηγούνται περὶ τοῦ μυστηριώδους ἐκείνου κήπου, λέγουν ὅτι ὁ Δὸν Πέτρος Ἀφάν δὲ Ριβέρα εἶχε τοποθετήσῃ ἐν αὐτῷ τὸν ἐξ Ἰταλίας κομισθέντα λάρνακα, ὅστις περιεῖχε τὴν τέφραν τοῦ αὐτοκράτορος Τρκιανού καὶ ὅτι περιεργός τις κακοήθης, ὠθήσας αὐτὸν τὸν ἀνέτρεψε, καὶ ἡ τέφρα τοῦ αὐτοκράτορος διεσκορπίσθη ἐντὸς τῆς χλόης, καὶ ἐστάθη ἀδύνατον νὰ τὴν συλλέξωσι. Τοιοῦτοτρόπως ὁ σεβαστὸς μονάρχης γεννηθεὶς ἐν Ἰταλίᾳ, κατὰ παραδοξοτάτην σύμπτωσιν ἐπέστρεψε πλησίον τῆς γενετέρας αὐτοῦ πόλεως, οὐχὶ βεβαίως ἐν πολὺ καλῇ καταστάσει, ὥστε νὰ δύναται νὰ μεταβῇ καὶ νὰ μελετήσῃ ἐπὶ τῶν ἐρείπων αὐτῆς, ἀλλ' ὅπωςδὴποτε πλησίον αὐτῆς.

Μεθ' ὅσα διηγῆθην, δύναται τις νὰ εἴπῃ, ὅχι ὅτι εἶδον, ἀλλ' ὅτι ἤρχισα νὰ βλέπω τὴν Σεβίλλην. Σταματῶ ὅμως ἐδῶ, διότι τὸ πᾶν πρέπει νὰ ἔχῃ ἐν τέλος. Παραλείπω τοὺς περιπάτους, τὰς πλατείας, τὰς πύλας, τὰς βιβλιοθήκας, τὰ δημόσια παλάτια, τὰς οἰκίας τῶν μεγάλων, τοὺς κήπους, τοὺς ναοὺς, περιοριζόμενος νὰ εἴπω ὅτι ἀφ' οὗ ἐγύρισα ἐπὶ τινος ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς μέχρι τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου, ἠναγκάσθην νὰ ἀναχωρήσω ἐκ Σεβίλλης μετὰ τὸ βάρος πολλῶν τύψεων τῆς συνειδήσεως. Δὲν ἠδυνάμην πλέον ν' ἀνθῆξω, εἶχον κουρασθῇ εἰς τοιοῦτον σημεῖον, ὥστε ὅταν μοῦ ἔλεγον ὅτι εἶνε κατὰ ἀκόμη νέον νὰ ἴδω ἡσθάνομένην μάλλον φρόβον παρὰ εὐχαρίστησιν.

Ὁ καλὸς κύριος Γονζάλος μοῦ εἶδε θάρρος, μετὰ παρηγόρει, μοῦ ἐσυντόμεινε τὸν δρόμον μετὰ τὴν πολὺ εὐχάριστον συντροφίαν του, ἀλλ' εἰς μᾶτην ἀφ' ὅτι εἶδον τὰς τελευταίας ἡμέρας δὲν διατηρῶ ἢ ἀνάμνησιν τινα πολὺ συγκεχυμένην.

Ἡ Σεβίλλη, ἂν καὶ δὲν ἀξίζει πλέον τὸν ἐνδοξον τίτλον τῶν Ἀθηνῶν τῆς Ἰσπανίας, ὅπως εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ Καρόλου Ε' καὶ τοῦ Φιλίππου Β', ὅτε παράγουσα καὶ φιλοξενούσα πυκνὸν καὶ ἐκλεκτὸν πλῆθος ποιητῶν καὶ ζωγράφων, ἦτο ἡ ἑδρα τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῶν τεχνῶν τῆς εὐρείας ἐπικρατείας τῶν μοναρχῶν τῆς, εἶνε ὅμως πάντοτε, ἐξαιρουμένη τῆς Μαδρίτης, ἡ μόνη πόλις τῆς Ἰσπανίας, ἐν ἣ ὁ καλλιτεχνικὸς βίος διατηρεῖται ἀκμαϊότερος καὶ λόγῳ περισσείας πνεύματος καὶ λόγῳ ἐργατικότητος καὶ ἐνεκα τῆς φύσεως τοῦ λαοῦ, ὅστις ἀγαπᾷ ὑπερβαλλόντως καὶ ἐνθαρρύνει τὰς καλὰς τέχνας. Ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσι μία φιλολογικὴ Ἀκαδημία ἀκμάζουσα, εἰς Σύλλογος προστάτης τῶν τεχνῶν, ἐν Πανεπιστήμιον καλῆς φήμης καὶ πλείστοι σοφοὶ χαίροντες μεγάλῃ ὑπόληψιν ἐν Ἰσπανίᾳ. Ἀλλ' ἡ πρώτη φιλολογικὴ δόξα τῆς Σεβίλλης εἶνε μία κυρία, ἡ Αἰκατερίνη Βὼλ, συγγραφεὺς τῶν διηγημάτων, ἅτινα φέρουσι τὸ ὄνομα τοῦ Φερνάν Καμπαλλέρο, καὶ εἶνε λίαν διαδεδομένα ἐν Ἰσπανίᾳ καὶ

ἐν Ἀμερικῇ, μεταφρασμένα δὲ εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς γλώσσας τῆς Εὐρώπης.

Εἶνε θαυμάσιαι εἰκόνες τῶν ἀνδαλουσιακῶν ἐθίμων, πλήρεις ἀληθείας, αἰσθημάτων, χάριτος, καὶ πρὸ πάντων ἐνέχουσι τόσῃν ἰσχυρὰν δύναμιν πίστεως, τόσον ἀτρόμητον θρησκευτικὸν ἐνθουσιασμόν, τόσον θερμὴν χριστιανικὴν ἀγάπην, ὥστε ὁ σκεπτικώτερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου θὰ ἐκλονεῖτο καὶ θὰ ἐταράσσεται.

Ἡ Αἰκατερίνη Βὼλ εἶνε γυνή, ἥτις θὰ ἀντιμετώπιζε τὸ μαρτύριον μὲ τὴν εὐστάθειαν καὶ τὴν γαλήνην τοῦ Ἀγίου Ἰγνατίου. Καὶ ἡ συνείδησις τῆς ἰσχύος τῆς ἀποκαλύπτεται εἰς κάθε σελίδα αὐτῆς· δὲν περιορίζεται εἰς τὸ νὰ ὑπερασπισθῇ καὶ νὰ κηρύξῃ τὴν θρησκείαν, προσβάλλει, ἀπειλεῖ, κεραυνώνει τοὺς ἐχθρούς, καὶ ὄχι μόνον τοὺς ἐχθροὺς τῆς θρησκείας, ἀλλὰ καὶ πάντα ἄνθρωπον καὶ πᾶν πράγμα, ὅπερ ἀντιπροσωπεύει, διὰ νὰ εἴπω οὕτω, τὸ πνεῦμα τοῦ αἰῶνος, διότι αὕτη δὲν συγχωρεῖ τίποτε, ἐξ ὧν ἐγένοντο ἀπὸ τῶν χρόνων τῆς Ἰερᾶς Ἐξετάσεως καὶ ἐντεῦθεν καὶ εἶνε πλέον ἀδυσώπητος τοῦ Σουλᾶβου. Καὶ εἶνε τοῦτο ἴσως τὸ μεγαλειότερον αὐτῆς ἐλάττωμα ὡς συγγραφέως, διότι αἱ θρησκευτικαὶ αὐτῆς παραινέσεις καὶ αἱ ἐπιθέσεις τῆς εἶνε ὑπερβολικῶς ὀριμεῖται, καὶ ὅταν δὲν μεταπέθουν, ἀηδιάζουν καὶ βλάπτουν μάλλον ἢ ὠφελοῦν τοὺς ἰδίους αὐτῆς σκοπούς. Ἀλλ' οὕτε σκιὰ χολῆς ὑπάρχει ἐν τῇ ψυχῇ αὐτῆς καὶ ὅποια εἶνε εἰς τὰ βιβλία τοιαύτη καὶ ἐν τῷ βίῳ τῆς· εὐγενής, ἀγαθή, φιλεὺςπλαγχνος· ἐν Σεβίλλῃ λατρεύεται ὡς ἁγία.

Ἐγεννήθη ἐν Σεβίλλῃ, ἐνυμφεῖσθαι νεωτάτη καὶ τὴν ὥρην διὰ τρίτην φορὰν χήρα. Ὁ τελευταῖος αὐτῆς σύζυγος, ὅστις ὑπῆρξε πρέσβυς τῆς Ἰσπανίας ἐν Λονδίῳ, ἐφρονεῖσθαι, ἀπὸ τῆς ἡμέρας δὲ ἐκείνης δὲν ἀπέβαλε πλέον τὸ πένθος. Ἡδὴ πλησιάζει πρὸς τὰ ἐβδομήκοντα ἔτη. ὑπῆρξεν ὠραιότατη καὶ ἡ εὐγενής καὶ πρὸς αὐτῆς ὅψις διατηρεῖ τὰ ἔχνη τῆς καλλονῆς.

Ὁ πατὴρ τῆς, ἄνθρωπος ἐξόχου πνεύματος καὶ εὐρείας μαθησεως, τῇ ἐξέμαθεν ἀπὸ τρυφερᾶς ἡλικίας διαφόρους γλώσσας. Γνωρίζει κατὰ βάθος τὴν λατινικὴν καὶ ὁμιλεῖ μετὰ θυμασίας εὐχερείας τὴν ἰταλικήν, τὴν γερμανικὴν, τὴν γαλλικὴν.

Νῦν, καίτοι ἐφημερίδες καὶ ἐκδόται τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς τὴν παροτρύνουσι διὰ μεγάλων προσφορῶν νὰ γράψῃ, δὲν γράφει πλέον, ἀλλὰ δὲν ζῇ διὰ τοῦτο ἀργῇ.

Ἀναγινώσκει ἀπὸ πρωίας μέχρι ἐσπέρας παντὸς εἶδους βιβλία, ἀναγινώσκουσα δὲ ἡ πλείπει κάλτσαν ἢ κεντᾶ, διότι μετὰ πεποιθήσεως φρονεῖ ὅτι αἱ φιλολογικαὶ αὐτῆς σπουδαὶ δὲν πρέπει νὰ τῇ ἀφαιρῶσιν οὔτε στιγμήν ἀπὸ τὰς γυναικεῖς ἐργασίας τῆς.

Δὲν ἔχει τέκνα, ζῇ ἐν τινὶ οἰκίᾳ μονήρει, τῆς ὁποίας τὰ καλλίτερα δωμάτια ἔχει παραχωρήσει εἰς πτωχὴν τινα οἰκογένειαν καὶ ἐξοδεύει ἱκανὸν μέρος τῆς περιουσίας τῆς εἰς ἐλεημοσύνας.

Τρέφει ἀπεριόριστον στοργὴν πρὸς τὰ ζῶα. Ὁ οἶκός τῆς εἶνε γεμάτος ἀπὸ πτηνᾶ, γάτους καὶ σκύλους, ἡ δὲ εὐχισθησὶα αὐτῆς, ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο, εἶνε τόσον λεπτὴ, ὥστε οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ ἐμβῇ ἐντὸς ἀμάξης, ἐκ φόβου μὴ ἰδῇ μαστιγούμενους τοὺς ἵππους ἐξ αἰτίας τῆς.

Πᾶσα θλίψις τὴν λυπεῖ ὡς νὰ ἦτο ἰδική τῆς· ἡ θέα ἐνός

τυφλοῦ, ἐνός ἀσθενοῦς, ἐνός εἰσυδήποτε δυστυχήματος, τὴν ταράττει ἐπὶ μίαν ὁλόκληρον ἡμέραν.

Δὲν δύναται νὰ κοιμηθῇ ἂν πρὸ τοῦτου δὲν χύσῃ ὀλίγα δάκρυα.

Θὰ εἶδεν εὐχαρίστως ὅλην τὴν δόξαν τῆς, ἵνα μὴ εἰσδῇ-πατε ἄγνωστος αἰσθανθῇ λύπην τινά.

Πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως ἔζει βίον ὀλιγώτερον μονήρη· ἡ οἰκογένεια Μονπανσιὲ τὴν ἐδέχετο μετὰ μεγάλων τιμῶν, αἱ ἐπιστημότεραι δὲ οἰκογένειαι τῆς Σεβίλλης ἡμιλλῶντο νὰ τὴν προσκαλῶσι.

Τώρα ζῇ μόνον μὲ τὰ βιβλία τῆς καὶ μὲ ὀλίγας φίλας τῆς.

Εἰς τὴν ἐποχὴν τῶν Ἀρχόντων ἡ Κόρδουβα εἶχε τὰ πρωτεῖα εἰς τὴν φιλολογίαν, ἡ Σεβίλλη εἰς τὴν μουσικὴν.

Ὁ Ἀθερρόες ἔλεγεν· — Ἐν Σεβίλλῃ ὅταν ἀποθνήσκῃ σοφὸς τις καὶ θέλουν νὰ πωλήσουν τὰ βιβλία του, τὰ στέλλουν εἰς Κόρδουβαν, ἀλλ' ἂν ἐν Κόρδουβῃ ἀποθάνῃ μουσικός τις, τὰ μουσικὰ αὐτοῦ ὄργανα ἀποστέλλονται πρὸς πώλησιν εἰς Σεβίλλην. —

Τώρα ἡ Κόρδουβα ἀπώλεσε καὶ τὰ πρωτεῖα τῆς φιλολογίας καὶ ἡ Σεβίλλη τὰ ἔχει ἀμφοτέρω.

Δὲν εἶνε πλέον βεβαίως οἱ καιροί, κατὰ τοὺς ὁποίους εἰς ποιητῆς ψάλλον τὰ κάλλη μιᾶς κόρης, ἔκαμνε νὰ συρρέουν περὶ αὐτήν, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη τοῦ βασιλείου, πλήθος μνηστήρων, καὶ εἰς ἡγεμῶν ἐμίσει ἄλλον ἡγεμόνα διότι ἐγράφη ὑπὲρ αὐτοῦ εἰς στίχος ὠραιότερος ἀπὸ ὅσους ἐνέπνευσέ ποτε οὗτος, καὶ εἰς Καλίφης ἐβράβευε τὸν συγγραφέα ἐνός ὕμνου δι' ἑκατὸν καμήλων, διὰ πληθὺς δούλων καὶ δι' ἐνός χρυσοῦ ἀγγείου, καὶ μίᾳ εὐφυῆς στροφῇ αὐτοσχεδιαζομένη ἐν καταλλήλῳ στιγμῇ, ἔθραυε τὰς ἀλύσεις ἐνός καταδικασμένου εἰς θάνατον, καὶ οἱ μουσουργοὶ περιεπάτουν εἰς τοὺς δρόμους τῆς Σεβίλλης μὲ ἡγεμονικὰς ἀκολουθίας, καὶ ἡ εὐνοια τῶν ποιητῶν ἐπεζητεῖτο ὡς ἡ εὐνοια τῶν βασιλέων, καὶ ἡ λύρα ἐνέπνεε φόβον ὡς τὸ ξίφος, ἀλλ' ὁ σεβίλλικὸς λαὸς εἶνε πάντοτε ὁ ποιητικώτερος λαὸς τῆς Ἰσπανίας.

Ἡ εἰρωνεία, ἡ τρυφερότης, ἡ ἐκφροσὶς τῆς χαρᾶς καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ ρέουν αὐτομάτως ἀπὸ τὰ χεῖλη του μὲ καταθέλγουσαν χάριν.

Ὁ λαὸς τῆς Σεβίλλης αὐτοσχεδιάζει στίχους, ὁμιλεῖ καὶ νομίζει, ὅτι ψάλλει. χειρονομεῖ καὶ νομίζει ὅτι ἀπαγγέλλει. γελά καὶ παίξει ὅπως τὰ παιδία. Ἐν Σεβίλλῃ δὲν γηράσκουν. Εἶνε πόλις, ἐν ἣ παρέρχεται ὁ βίος με διαρκεῖς γέλωτας, χωρὶς ἄλλην σκέψιν, εἰμὴ πῶς νὰ ἀπολύσῃ τις τὸν ὠραῖον οὐρανόν, τὰς ὠραίας λέσχας, τοὺς θεατικὸς κήπους. Εἶνε ἡ ἡσυχωτέρα πόλις τῆς Ἰσπανίας, εἶνε ἡ μόνη, ἥτις, ἀπὸ τῆς ἐπαναστάσεως καὶ ἔπειτα, δὲν διεταράχθη ἀπὸ τὰς θλιβερᾶς ἐκείνης πολιτικᾶς ταρχαῆς, αἵτινες συνετάραξαν τὰς λοιπὰς. Ἡ πολιτικὴ τίθεται κατὰ μέρος. Ἡ πρώτη φροντίς εἶνε ὁ ἔρως. Τὰ λοιπὰ ἐκλαμβάνονται ἐπὶ τὸ ἀστειότερον· *todo lo toman de broma* (τὸ πᾶν ἐκλαμβάνουν ὡς ἀστεῖον), λέγουν περὶ τῶν Σεβίλλικων οἱ ἄλλοι Ἰσπανοί. Καὶ εἶνε πολὺ φυσικόν μὲ τὴν ἀρωματώδη ἐκείνην αὔραν, μὲ τὰς πλήρεις πυρὸς γυναικας ἐκείνας!

Ἐν Μαδρίτῃ ὁμιλοῦν χλευαστικῶς περὶ αὐτῶν. Λέγουν ὅτι εἶνε κενόδοξοι, ἀνελευκρινεῖς, ἄστατοι, φλύαροι. Εἶνε ζηλοτυπία! Ζηλεύουν τὸν εὐτυχῇ χαρακτήρα των, τὴν συμπάθειαν τὴν ὁποίαν ἐμπνέουν εἰς τοὺς ξένους, τὰς γυναικας

των, τοὺς ποιητάς των, τοὺς ζωγράφους των, τοὺς ρήτοράς των, τὴν Γραλδην των, τὸ Ἀλκαζάρ των, τὸν Γουαδαλκιβιρόν των, τὴν ζωὴν των, τὴν ἱστορίαν των ! Οὕτω λέγουν οἱ Σεβίλλιανοὶ τύπτοντες τὰ στήθη των διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς καὶ ἐκπέμποντες νέφη καπνοῦ ἀπὸ τοῦ ἀχώριστον αὐτῶν σιγαρέτον· καὶ αἱ ὠραῖαι αὐτῶν γυναῖκες ἐκδικοῦνται τὰς ὁμοφύλους των τῆς Μαδρίτης καὶ ὅλας τὰς γυναῖκας τοῦ κόσμου, ὁμιλοῦσαι μὲ κακεντρεχῆ οἶκτον περὶ τῶν μεγάλων ποδῶν, περὶ τῶν χονδρῶν ὀσφύων καὶ τῶν νεκρῶν ὀφθαλμῶν, αἱ ὁποῖαι ἐν Ἀνδαλουσίᾳ δὲν θὰ ἤξιουντο οὔτε ἐνὸς βλέμματος, οὔτε ἐνὸς στεναγμοῦ.

Ὡραῖος καὶ ἀγαπητὸς λαὸς τῇ ἀληθείᾳ, δυστυχῶς ὅμως πλεονάζουσι παρ' αὐτῷ αἱ προλήψεις καὶ ἐλλείπουσι τὰ σχολεῖα, ὅπως εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς πόλεις τῆς μεσημερινῆς Ἰσπανίας, εἰς τοῦτο δ' ἐν μέρει δὲν πταίει αὐτός, ἀλλ' ἐν μέρει ναί, καὶ τὸ μέρος τοῦτο, ἴσως, δὲν εἶνε τὸ ὀλιγώτερον.

Ἡ προσδιορισθεῖσα διὰ τὴν ἀναχώρησιν ἡμέρᾳ μὲ κατέλαθεν ἀπροσδοκῆτως. Ἦνπερ περίεργον. Δὲν ἐνθυμοῦμαι τίποτε ἰδιαιτέρον ἐκ τοῦ ἐν Σεβίλλῃ βίου μου. Θὰ εἶνε μέγα κατόρθωμα ἐὰν ἔννηθω νὰ εἶπω εἰς ἑμαυτὸν ποῦ ἐγευματίσῃ, περὶ τίνος ὠμίλησα εἰς τὸν πρόξενον, πῶς διήλθον τὰς ἐσπέρας, διατί ὦρισα τὴν ἡμέραν ἐκείνην πρὸς ἀναχώρησιν. Ἦμην ἀπὸν ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν μου, ἔζων, ἐὰν δύναμαι νὰ εἶπω οὕτω, ἐκτὸς ἑμαυτοῦ, καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ διαμονῆς μου, ἤμην ὀλίγον ἀφηρημένος.

Ποῖαν ιδέαν ἔρᾳ γε νὰ ἐσχημάτισε περὶ ἐμοῦ ὁ φίλος μου Σεγοβίας ;

Καὶ τώρα δέ, δὲν ἠξέυρω διατί, αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι μὲ φαίνονται ὡς ὄνειρον. Καμμία ἄλλη πόλις δὲν μοι ἀφῆκε τόσον ἀόριστον ἀνάμνησιν ὅπως ἡ Σεβίλλη. Σήμερον ἀκόμη, ἐνῷ εἶμαι πολὺ βέβαιος ὅτι ἐπῆγα εἰς τὴν Σαραγῶσσαν, εἰς τὴν Μαδρίτην, εἰς τὸ Τόλητον, ἐνίοτε σκεπτόμενος τὴν Σεβίλλην καταλαμβάνομαι ὑπὸ ἀμφιβολίας.

Μοῦ φαίνεται ὅτι εἶνε μία πόλις πολὺ μεμακρυσμένη ἀπὸ τὰ τελευταῖα σύνορα τῆς Ἰσπανίας καὶ ὅτι διὰ νὰ ἐπιστρέψω εἰς αὐτὴν πρέπει νὰ ταξιδεύσω ἐπὶ μῆνας καὶ νὰ διασχίσω χώρας ἀγνώστους καὶ θαλάσσας μεγάλας καὶ λαοὺς πολὺ διαφόρους ἡμῶν. Σκέπτομαι τοὺς δρόμους τῆς Σεβίλλης, μερικὰς πλατείας, μερικὰς οἰκίας, ὅπως θὰ ἐσκεπτόμην τὰς κηλίδας τῆς σελήνης.

Ἐνίοτε ἡ εἰκὼν τῆς πόλεως ἐκείνης διέρχεται πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου, ὡς μορφή τις λευκή, καὶ ἐξαφανίζεται, χωρὶς σχεδὸν νὰ ἔννηθω νὰ τὴν συλλάβω μὲ τὸν νοῦν μου. Τὴν βλέπω ὁφθαλμίζομενος ἐν πορτοκάλιον μὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς κλεισμένους, εἰσπνέων τὸν ἀέρα, κατὰ τινὰς ὥρας τῆς ἡμέρας, εἰς τὴν θύραν κήπου τινός, ὑποτονθορύζων ἀσμάτιόν τι ὅπερ ἤκουσα ἀδόμενον ὑπὸ παιδίου τινός ἀνερχόμενος τὰς κλίμακας τῆς Γραλδῆς. Δὲν εἰξέυρω οὔτε ἐγὼ πῶς νὰ ἐξηγήσω τὸ μυστήριον τοῦτο.

Σκέπτομαι ὡς περὶ πόλεως τὴν ὁποίαν πρόκειται νὰ ἐπανιδῶ, καὶ εὐχαριστοῦμαι παρατηρῶν εἰκόνας ἢ φυλλομετρῶν βιβλία ἀγορασθέντα ἐκεῖ, διότι εἶνε ἀντικείμενα μαρτυροῦντα εἰς ἐμὲ αὐτὸν ὅτι ἤμην ἐκεῖ.

Πρὸ ἐνὸς μηνὸς ἔλαβα μίαν ἐπιστολὴν ἀπὸ τὸν Σεγοβίαν ὅστις μοῦ ἔλεγεν : — Ἐλθετε πάλιν πλησίον μας, — καὶ ἡσθάνθητε ἀπερίγραπτον χαρὰν, ἀλλὰ συγχρόνως ἐγέλασα ὡς νὰ

μοῦ ἔλεγεν : — Κἀμετε μίαν ἐκδρομὴν μέχρι Πεκίνου. — Καὶ ἀκριβῶς διὰ τοῦτο ἡ Σεβίλλη μοι εἶνε προσφιλεῖς ὑπὲρ πάσας τὰς ἄλλας πόλεις τῆς Ἰσπανίας. Τὴν ἀγαπῶ ὡς μίαν ὠραίαν γυναῖκα ἀγνώστην, ἥτις διασχίζουσα μυστηριώδεις τι δάσους μοῦ ἔρριπεν ἐν βλέμμα καὶ ἐν ἄνθος.

Ποσάκις, ὅταν φίλος τις μὲ ὠθεῖ λέγων μοι : «Τί σκέπτεσαι ;» εἶτε ἐν τῇ πλατείᾳ θεάτρου τινός, εἶτε ἐντὸς καφενεῖου, ὅπως ἐπιστρέψω εἰς αὐτόν, πρέπει νὰ ἐξέλθω ἀπὸ τὸ ὠματίον τῆς Μαρίας Παδίλλης, ἢ ἀπὸ μίαν λέμβον ὀλισθαίνουσαν ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν πλατάνων τῆς Χριστίνης, ἢ ἀπὸ τὸ ἐργαστήριον τοῦ Φιγάρου, ἢ ἀπὸ τὸν πρόδεμον ἐνὸς patio πλήρους ἀνθέων, πιδάκων καὶ φώτων !

Ἐπεβιβάσθην ἐπὶ ἐνὸς πλοίου τῆς Ἐταιρίας Σεγοβία, πλησίον τοῦ Πύργου τοῦ Χρυσοῦ, ἐν ὧρᾳ, καθ' ἣν ὅλη ἡ Σεβίλλη ἦτο βυθισμένη εἰς τὸν ὕπνον, καὶ φλογερώτατος ἦλτος τὴν ἐπλήρη δι' ὠκεανοῦ φωτός.

Ἐνθυμοῦμαι ὅτι ὀλίγας στιγμὰς πρὸ τῆς ἀναχωρήσεώς μου, νεανίας τις ἦλθεν ἐπὶ τοῦ πλοίου νὰ μὲ ζητήσῃ καὶ μοῦ ἐνεχείρισε μίαν ἐπιστολὴν τοῦ Γονζάλου Σεγοβία, ἥτις περιεῖχεν ἐν συνόψει, ὅπερ φυλάττω πάντοτε ὡς ἐν τῶν πολυτιμωτέρων ἐνθυμημάτων τῆς Σεβίλλης.

Ἐπὶ τοῦ πλοίου ἦτο εἰς θίασος ἀειδῶν Ἰσπανῶν, μία οἰκογενεὶα ἀγγλική, ἐργάται, παιδιὰ.

Ὁ πλοίαρχος, εὐγενὴς Ἀνδαλουσίσιος, εἶχε μίαν φιλόφροναν λέξιν δι' ὅλους.

Ἦρχισα ἀμέσως ὁμιλίαν μετ' αὐτοῦ.

Ὁ φίλος μου Γονζάλος εἶνε υἱὸς τοῦ ἰδιοκτῆτου τοῦ πλοίου. Ὁμιλήσαμεν περὶ τῆς οἰκογενείας Σεγοβία, περὶ τῆς Σεβίλλης, περὶ τῆς θαλάσσης, περὶ χιλίων εὐθύμωνπραγμάτων. Ἄ! ὁ δυστυχὴς ἄνθρωπος, ἦτο πολὺ μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ σκέπτεται ὅτι μετ' ὀλίγας ἡμέρας τὸ κατηραμένον ἐκεῖνο πλοῖον θὰ συνετρίβητο ἐν τῷ μέσῳ τῆς θαλάσσης καὶ ὅτι αὐτὸς θὰ ἐλάμβανε τόσον οἰκτρὸν τέλος ! ἦτο ὁ Γουαδαριάρας, οὗτινος ἐξεργάγη ὁ λέβης εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς Μασσαλίας ἀπὸ στασιν τὴν 16 Ἰουνίου 1872.

Τὴν τρίτην ὥραν τὸ ἀτμόπλοιον ἀνεχώρησε κατὰ θυνόμενον εἰς Κάδικα.

(Ἐπεταί συνέχεια).

ΠΙ. Α. ΒΑΛΒΗΣ

ΛΗΞΑΝΤΟΣ ΤΗΝ 31^{ΗΝ} ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1891

τοῦ Ζ' ἔτους τῶν « Ἐκλεκτῶν Μυθιστορημάτων » παρακαλοῦνται θερμῶς οἱ κκ. Συνδρομηταὶ ἡμῶν ν' ἀποστείλωσι τὴν συνδρομὴν τοῦ τρέχοντος Η' ἔτους, ἐπίσης καὶ οἱ ὀλίγοι καθυστεροῦντες τὴν συνδρομὴν τοῦ παρελθόντος.

Τὴν αὐτὴν παράκλησιν ἀποτείνομεν καὶ πρὸς τοὺς κκ. ἀνταποκριτὰς ἡμῶν, ὅσοι μέχρι τοῦδε δὲν ἀπέστειλαν τὴν ἐξώφλησιν τοῦ λογαριασμοῦ των. Εἶνε καιρὸς πλέον.

Ἡ Διεύθυνσις.